

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Thứ Sáu, ngày 13/10/2023

TỊNH KHÔNG PHÁP SƯ GIA NGÔN LỤC

Phần 3 Chương 6

NHẮC NHỞ TIN SÂU NHÂN QUẢ

NÓI RÕ VỀ LÝ NHÂN QUẢ

(BÀI 4)

Thế pháp là duyên sanh. Phật pháp cũng là duyên sanh. Duyên là các mối tương quan kết hợp với nhau để hình thành.

Hòa Thượng khẳng định: ***“Phật pháp suốt từ quá khứ đến hiện tại hay tận ở vị lai đều không rời nhân quả. Thế pháp là một hiện tượng nhân quả vô cùng phức tạp mà Phật pháp cũng không ngoại lệ”***.

Ví dụ, chúng ta có hạt dưa được đem đi gieo trồng thì duyên chính là người gieo trồng, rồi đủ nước, đủ độ ẩm và đủ ánh sáng. Phật pháp khi đủ duyên thì mới có thể hình thành, còn nếu không, thì không hình thành.

Cũng vậy, để có một lớp học online như thế này, thật không hề đơn giản. Thứ nhất phải có zoom, phải thuê hoặc mua; thứ hai phải có một đường truyền đủ mạnh; thứ ba phải có máy tính hay điện thoại thông minh; thứ tư có mạng Internet; và thứ năm phải có người am hiểu mới hình thành được lớp học.

Chúng ta cũng thấy, ngay cả việc dàn dựng, biên tập, xử lý lại các bài giảng trong Chuyên đề Khai thị 1200 Đề tài của Hòa Thượng Tịnh Không trước khi đưa lên mạng cũng phải có cả một đội ngũ. Đó chính là duyên. Một mình tôi, tôi vẫn làm được nhưng sẽ quá chậm. Trước đây, mỗi lần dạy học, do không có ai nên tôi tự đặt máy, căn chỉnh, bấm máy rồi dạy. Dạy xong, tôi tự chép dữ liệu và dàn dựng phim nên mất rất nhiều thời gian.

Sáng nay, tôi cũng vừa nói đến một vị thầy rất giỏi nhưng thầy không thể tự mình lên zoom để dạy, không thể đem tài năng của mình đưa lên cộng đồng khắp mọi nơi vì thầy không có người trợ lực. Tôi đã từng có ý ngỏ lời là nếu thầy cần thì đội ngũ chúng ta sẽ giúp thầy, nhưng đã một năm qua rồi. Đây chính là duyên.

Cho nên, để có thể làm được việc gì đó cho chúng sanh thì phải có nhân duyên và phước đức. Mình phải tạo được hoàn cảnh để nhiều người cùng hợp lực với mình. Hòa Thượng nói: ***“Thế gian là duyên sanh và Phật pháp cũng là duyên sanh”***. Duyên là như vậy đấy.

Nếu chúng ta có duyên tốt thì nhất định sẽ gặt được kết quả tốt, còn duyên xấu thì không. Ngay như chuyện làm đậu, trước đây, người ta dạy mình làm đậu trong những khuôn inox mỗi mẻ cho ra 20 miếng đậu. Vậy mình cần 3 khuôn mà mỗi khuôn, nếu mua, cũng áng chừng 5 triệu. Nhưng sau khi chúng ta đi nhiều nơi tìm hiểu và đã cải tiến thành khuôn gỗ, mỗi lần cho ra 64 miếng và với khuôn to thì lên tới 84 miếng. Nếu chúng ta không gặp được duyên tốt thì không thể nào cải tiến tốt hơn được.

Duyên tốt trong Phật pháp hay thế gian pháp đều nằm ở tâm chân thành. Có tâm chân thành thì cho dù ở bất cứ nơi nào, cũng đều có cơ hội gặp được duyên tốt. Nếu không có tâm chân thành mà vẫn là tâm ma mị, thủ đoạn thì cho dù trước mặt là Phật, Bồ Tát, chúng ta cũng sẽ không nhận ra, chứ đừng nói là một bậc thiện tri thức.

Người xưa từng nói: “*Chí thành cảm thông*” – nghĩa là khi đạt đến chỗ chí thành tột cùng thì sẽ cảm thông đến Phật, Bồ tát. Nếu không chí thành, tâm chúng ta không thật - mà vẫn giả bộ như thật - thì không có cách gì cảm động, không có cách gì chiêu cảm được thiện hữu tri thức đến với mình.

Từ lâu tôi đã nói với mọi người, đừng bao giờ sợ không có người, đừng bao giờ sợ không có Phật, Bồ Tát đến. Chỉ cần chúng ta chân thành thì nhất định sẽ chiêu cảm được Phật, Bồ Tát đến hỗ trợ.

Có người cũng thắc mắc vì sao có nhiều người làm việc với tôi, cho rằng tôi phải dùng thủ thuật gì đó, thế gian gọi là bùa mê thuốc lú. Nhưng bây giờ, họ hiểu rồi, họ thấy hết rồi. Hãy bằng một tấm lòng chân thành nhất, làm một cách miệt mài nhất, thì tự khắc người ta nhìn thấy, người ta cũng sẽ nỗ lực làm như mình. Có những người tưởng như bất tài vô dụng, nhưng khi mình đồng hành và chỉ cho họ, họ tự nhiên cũng hóa thành một con người đầy năng lực. Cho nên, thế gian pháp thì chúng ta không nói, chúng ta chỉ nói ở nơi Phật pháp, ở nơi Thánh Hiền, là phải bắt đầu từ tâm chân thành – “*Chí thành cảm thông*”.

Tổ Ân Quang từng dạy chúng ta “*Kiệt thành tự khả chuyển phàm tâm*” – nghĩa là một khi tâm chúng ta đạt đến chỗ chân thành nhất, thì có thể chuyển được tâm phàm phu của chính mình và những người xung quanh. Tuy nhiên, những người xung quanh phải cùng một tâm giống mình là muốn chuyển đổi thì mới có kết quả như vậy, chứ không phải mình cứ mang đến là họ tự nhiên chuyển đổi được đâu. Chính vì lẽ đó nên có người chuyển đổi rất rõ nét; hoặc chuyển một cách từ từ; hoặc chẳng chuyển đổi chút nào, bởi chính họ, không hề muốn điều đó. Tôi nhớ lại, bản thân tôi ngày xưa, bất tài vô dụng, chẳng biết làm gì, nhưng từ ngày dịch đĩa và nghe Hòa thượng dạy rồi cố gắng làm theo, tôi đã vượt qua được sự lười biếng. Ban đầu, tôi chỉ ngồi 1 giờ dịch đĩa đã cảm thấy buồn ngủ, mệt mỏi, rồi ngồi 2 giờ, 3 giờ, 5 giờ, tự dưng quen dần, ngồi 8 giờ, thậm chí 10 giờ, 12 giờ. Rồi còn có những ngày, tôi ngồi dịch 14 giờ mà không hề biết mệt mỏi.

Cho nên, nếu muốn có duyên tốt thì nhất định phải khởi được tâm tốt.

Tâm tốt là gì? Đâu phải giống như ở thế gian, người ta tự nhận mình tâm tốt. Tâm tốt chính là tâm thuần thiện, thuần tịnh. Thế nào gọi là thuần thiện thuần tịnh? Là không có “*danh vọng lợi dưỡng*”; không có “*tự tư tự lợi*”; không có ý niệm hưởng thụ “*nắm dục sáu trần*”; không có “*tham, sân, si, mạn*”. Tất cả khởi tâm động niệm của mình đều vì người khác mà lo nghĩ thì đó mới là tâm tốt. Nếu còn một ý niệm vì mình mà lo nghĩ thì chưa phải là tâm tốt, chưa có thể chiêu cảm được thầy tốt bạn lành, lại càng không chiêu cảm Phật, Bồ Tát đến với mình

Hôm trước, trong một cuộc họp, tôi đã nói với mọi người, nếu không đắc được nhân tâm thì đừng mong chiêu cảm được người ta. Người ta đến với mình rồi mà người ta bỏ đi, chẳng những người ta trở thành oan gia của mình, mà còn là oan gia của Thánh Hiền, thậm chí là oan gia của Phật, Bồ Tát. Vì sao vậy? Vì họ không còn tin nữa. Đó mới là điều rất đáng lo. Mình thử nghĩ xem, nếu như thế này thì hằng ngày mình đang tạo phước hay là đang tạo tội? Nếu như vậy thì làm gì không có chướng ngại, làm gì không có tai ương.

Tôi thường cảnh báo rằng ban đầu có người cũng phát tâm rất tốt nhưng tâm tốt đó cứ dần bị thui chột và thay thế vào đó là tâm được mất, tâm lời lỗ, tâm hơn thua, tâm tốt xấu, tâm thành bại. Rõ ràng, tâm ban đầu khởi lên là vì chúng sanh phục vụ nhưng chỉ được một thời gian ngắn, sau đó, “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*tự tư tự lợi*” tràn về, đây là chưa nói đến ý niệm hưởng thụ, đã làm mờ đi tâm ban đầu.

Chúng ta hãy quán chiếu lại diễn biến của tâm mình. Vì chúng ta lơ là mà không nhận ra tâm ban đầu của mình đã bị thui chột, tâm vì lợi ích chúng sanh, tâm phục vụ chúng sanh không còn nữa mà chỉ còn lại tâm tư lợi. Ta khởi tâm “*tự tư tự lợi*” là ác.

Dẫu là vậy nhưng tâm tư lợi còn chưa đáng sợ bằng tâm xây dựng bá đồ. Đó là trạng thái tâm luôn luôn muốn khống chế, chiếm hữu – nghĩa là muốn người ta phải như thế này, thế kia theo mình, không phải là theo Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền. Mượn danh Thánh Hiền để làm chiêu bài, làm nhãn hiệu, nhưng cuối cùng vẫn là cái ta của mình.

Chúng ta không cần phải bàn đến thế gian này, nơi đầy dẫy các ý niệm khống chế và chiếm hữu, mà chúng ta chỉ nhắc đến những người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền mà lại đi tô điểm biển hiệu của chính mình chứ không thật làm. Tâm này quá ác. Người thế gian dẫu có ác, cũng không dùng chiêu bài, biển hiệu của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền. Cho nên, phải hết sức cẩn trọng đây!

Trước đây, tôi từng nói với mọi người rằng không khéo chúng ta trở thành oan gia của nhà Phật, oan gia của Thánh Hiền. Mọi người nghe nhưng gần nhưng không hiểu. Điều này có nghĩa là nếu mượn Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền để làm chiêu bài, thì đó chính là oan gia của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền. Làm như thế, chúng ta và cả những người xung quanh không được lợi ích. Họ không còn tin Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền nữa. Vì

sao vậy? Vì những con người đang làm theo Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền mà còn như thế này sao?

Có nhiều người trước đây phát tâm học Phật rồi học chuẩn mực đạo đức Thánh Hiền rất mạnh mẽ. Nhưng sau đó một thời gian, tôi thấy họ bỏ luôn. Dần dần tôi mới biết rằng họ mất niềm tin, trong đó có cả niềm tin với những người ngày ngày đang nói với họ về Phật, Bồ Tát và về chuẩn mực của Thánh Hiền bởi chính những người này lại làm điều trái nghịch. Do đó, họ không tin mình, thì sẽ không tin Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền nữa. Vậy thì cuối cùng, mình có là oan gia của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền không?

Cho nên Hòa Thượng nói hằng ngày mình tưởng là mình đang tạo phúc cho chúng sanh mà không ngờ là ngày ngày mình đang tạo ác. Đang làm cho người ta mất niềm tin đối với Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền.

Phật dạy tâm ác, ý niệm ác, lời nói ác thì sẽ dẫn đến hành động tạo tác đều là ác. Chúng ta nghe điều này nhưng lại tưởng ra một người cực hung cực ác nào đó mà chẳng bao giờ quán chiếu lại xem chúng ta có tâm này hay không?

Khởi lên ý niệm tư lợi có ác không? Ác! Lời nói mà mượn lời của Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền để được lợi cho mình có phải là ác không? Quá ác! Thế gian người ta ác, nhưng người ta không mượn lời Phật, Bồ Tát, Thánh Hiền. Nên việc này cần phải nghiêm túc mà xem lại.

Một điều rất dễ thấy là có người có thói quen nói khéo. Đây chính là nói thêu dệt, là lời nói không thật. Vậy có phải là lời nói ác không? Là lời nói ác. Mà mượn lời của Thánh Hiền để tô điểm lời nói khéo cũng chính là ác nhiều, chứ không ác ít.

Cho nên, Hòa Thượng nói rằng đối với thế gian pháp thì nhân duyên vô cùng là phức tạp và chúng ta thấy đối với Phật pháp cũng không ngoại lệ.

Nếu chúng ta chuyển đổi tất cả về tâm chân thành thì duyên tốt sẽ đến và duyên xấu tự khắc sẽ cách xa chúng ta. Mọi người thử nghĩ xem nếu chúng ta buông bỏ “*tự tư tự lợi*”, “*danh vọng lợi dưỡng*”, hưởng thụ “*ngũ dục lục trần*”, “*tham, sân, si, mạn*” thì duyên đến với chúng ta chỉ là duyên tốt, làm gì có duyên xấu.

Hòa Thượng nói: “***Thế gian và xuất thế gian pháp đều không rời nhân quả. Định luật của nhân quả là trồng nhân thiện thì được quả thiện; trồng nhân ác nhất định sẽ bị ác báo***”.

Hằng ngày chúng ta thấy tâm ác, ý niệm ác, lời nói ác, hành động tạo tác đều là ác, mình cứ nghĩ là cực hung cực ác nào mà không biết đó là chính mình. Hằng ngày chúng ta đang phô diễn hành động ác này mà chúng ta không hề thấy. Cho nên chúng ta phải chuyển đổi từ ngay ở nội tâm của mình.

Trước đây, tôi có viết ra mấy chữ: *Tận trách nhiệm, sống chân thành, tâm thanh tịnh*. Ta học nhiều thứ quá, ta không nhớ, ta chỉ nhớ ngắn gọn vậy thôi. Tận trách nhiệm

là phải làm tốt bổn phận trong công việc được giao hay việc mình nhận. Ngày ngày, sống chân thành; hễ khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật đều không có ý niệm vụ lợi, không có ý niệm chiếm tiện nghi của người.

Sống chân thành thì không có ý niệm chiếm tiện nghi của người. Chỉ cần có một chút thuận lợi về mình thì mình đã chiếm tiện nghi rồi. Mình lên máy bay, đi xe khách, đều luôn mong được ngồi ghế tốt nhất - đây là chiếm tiện nghi của người khác. Mình ngồi ghế tốt nhất, thì người khác mất đi chỗ tốt nhất. Mình chọn chỗ xấu nhất thì người khác không bị chỗ xấu nhất.

Có một lần, tôi bị người ta lừa, trả cho tôi tiền rách, không thể lưu thông được. Tôi liền giữ nó lại và nhận phần thiệt thòi. Nếu bây giờ đưa ra lưu thông thì phải tìm cách lừa người khác. Mình nhận đồng tiền rách như vậy, mình thấy mình thiệt thòi, mà mình lại đem cái thiệt thòi cho người khác, rồi họ lại mang thiệt thòi cho người khác nữa. Cứ thế là tạo nên oán nghiệp lây dây mãi thôi.

Cho nên chỗ này, Hòa Thượng nói: **“Đúng như trên Kinh Địa tạng nói, chúng sanh cõi Diêm phù đề, khởi tâm động niệm tất cả đều là tội, đều là nghiệp”**.

Hay nói rõ hơn là chúng sanh Diêm phù đề, khởi tâm động niệm đều là ác. Mình nghe câu nói này, mình không phục vì nhận thấy mình đâu có ác, ngày ngày đều đang làm tốt. Trên hình thức là tốt, nhưng trên nội hàm có tốt không? Tâm chúng ta lúc nào cũng tự tư tự lợi, luôn muốn khẳng định mình, muốn bá đồ của mình phải tốt. Cuối cùng trở thành là gì? Là ngày ngày tạo nghiệp, ngày ngày tạo tội, ngày ngày tạo ác. Ý niệm khởi lên là nghĩ đến cái lợi của mình, vậy thì, không ác sao? Lời nói thì luôn có lợi cho chính mình. Ý niệm lời nói sẽ dẫn đầu hành động, vậy thì, hành động tạo tác cũng đều là ác.

Phân tích kỹ rồi thì mới thấy mình ác thật, chứ không ác giả. Ngày ngày luôn là khởi tâm chiếm tiện nghi, chiếm lợi ích của người. Nếu chúng ta có một phần thuận lợi, lợi ích thì người ta mất một phần thuận lợi, lợi ích. Còn nếu ta nhường phần thuận lợi, lợi ích cho người thì người ta có thêm phần thuận lợi, lợi ích. Hòa Thượng nói ngày ngày mình nghĩ mình đang độ chúng sanh, phục vụ chúng sanh, thế nhưng ngày ngày ý niệm của mình đang chiếm lợi ích của chúng sanh. Như vậy thì mình đang phục vụ chúng sanh hay chúng sanh phục vụ mình?

Có những lúc, tôi quan tâm rồi tặng chút gì đó cho ai thì họ rất là ái ngại và hỏi: **“Sao thầy quan tâm tụi con nhiều vậy?”** Tôi nói: **“Mọi người rất là xứng đáng! Nếu như tôi có tiền, tôi sẽ tặng cho mọi người 1 chiếc ô tô, tặng cho mọi người 1 ngôi nhà đủ rộng”**. Tâm của tôi luôn nghĩ đến việc đó, chứ không vọng tưởng. Một khi nghĩ đến mà vẫn đang làm thì không có vọng tưởng, nhưng nhất định phải không cưỡng cầu. Có thể làm được nhanh là duyên tốt, còn nếu chưa làm được thì đó là duyên xấu.

Sáng nay, tôi đang đọc bài đề chuẩn bị cho buổi học thì có 1 ý niệm khởi: “Sao mình ko lấp đặt nơi đó 1 dây chuyền sản xuất đậu. Đành rằng không có người, thì lâu lâu mình cho người mình xuống làm, cúng dường Quý Thầy và Phật tử quanh đó. Một tháng làm 2 lần còn hơn là chẳng có gì”. Ngay tức thì trước buổi học tôi đã nghĩ đến như vậy, mà một khi đã nghĩ đến thì sẽ làm, vậy thì, đây đâu phải là vọng tưởng.

Điều quan trọng là ngày ngày chúng ta phải có ý nghĩ lợi ích chúng sanh. Chúng ta dùng hết tâm mình nghĩ cho chúng sanh rồi thì không còn thời gian để tư lợi. Hòa Thượng dạy chúng ta chẳng qua chỉ là thay đổi ý niệm, thay đổi thói quen của mình. Từ trước đến giờ, có thói quen “tự tư tự lợi”, có thói quen thỏa mãn ham muốn, thị hiếu của riêng mình, vậy thì bây giờ đổi lại. Trước đây vì mình lo nghĩ, thì bây giờ tập lo nghĩ cho người. Mà lo nghĩ cho người nhiều rồi thì còn thời gian đâu mà lo nghĩ cho mình.

Sáng mai tôi giảng ở chùa Phúc long. Mọi sự tôi đã sắp đặt, hôm nay gói bánh sắn, chuẩn bị cắt rau và làm đậu hũ. Muốn gói bánh sắn, tôi đã chuẩn bị nguyên liệu từ hôm qua rồi. Sáng sớm mai học xong, lên xe là mọi thứ đã có đầy đủ. Để tặng ai? Tôi cũng không biết tặng ai, cứ mang theo rồi sẽ có nhiều người để tặng. Mọi người thử nghĩ xem, với ý niệm như vậy thì có thoải mái không? Đâu cần có ý niệm tư lợi!

Tôi phải nói cụ thể để mọi người mừng tượng được hằng ngày chúng ta phải làm gì. Còn nếu chỉ nói trên lý không thôi thì người ta không hiểu rõ bởi đâu có làm đâu.

Hôm trước tôi vừa đến Vinh, tôi nhìn qua camera thấy Đà Nẵng, Hà Nội có rau, vậy mà chẳng có ai - thậm chí người ở vườn rau – đưa ra ý kiến rằng rau nhiều quá thì phải đưa rau vào Vinh. Thế là tôi nói đầu Hà Nội cắt 4 thùng rau và Đà Nẵng cắt 2 thùng, tập kết về Vinh ngay buổi sáng. Cho nên, hằng ngày mọi việc mình phải tường tận. Lúc nào mình cũng nghĩ mình đang rất là tường tận, nhưng có lẽ là đang tường tận tham sân si, ngạo mạn, hư danh, ảo vọng của mình thì đúng hơn. Cho nên nhiều người nói: “Sao Thầy nói nhiều về Thầy quá vậy?” Đối với chúng sanh ngày nay, mình nói rõ ràng việc mình đã làm mà chúng sanh còn chưa làm được nữa là nói bóng, nói gió, nói trên đạo lý.

Tôi đến Vinh, mọi người mời đi ăn, thế thì tôi mang rau và nắm từ Đà Lạt theo. Tôi đến khu nhà nội trú của trường thấy có họ, bồ ngót và rau lang, thế là ngày nào, tôi cũng nấu canh bồ ngót, rau lang, còn họ thì ăn với diếp cá. Ngày nào, tôi cũng chuẩn bị món ăn của mình sạch sẽ, chẳng tốn tiền trong khi người ta thì chạy đôn đáo với món nọ món kia. Tôi nói như vậy để mọi người xem lại năng lực của mình. Hòa Thượng khẳng định: “**Bạn nói bạn độ chúng sanh mà cơm bạn còn không biết nấu, vậy thì bạn độ ai?**” Mình muốn độ chúng sanh, thì thường thức trong cuộc sống mình phải biết. Có nhiều năng lực như vậy thì năng lực độ sanh của chúng ta sẽ tốt hơn. Tôi làm bánh sắn, chè trôi nước ở Vinh mà không biết có ai ăn không, vậy mà, ai cũng thích ăn. Tôi

lại khởi lên tâm ý rằng biết mọi người thích ăn như vậy, tôi lại làm nhiều hơn nữa chứ đâu có ý niệm sợ khó, sợ khổ, sợ cực.

Đó mới chính là niềm vui chân thật, niềm vui nội tâm của mình, chứ không phải niềm vui do kích thích bên ngoài. Cho nên chúng ta muốn có được duyên tốt thì nhất định phải xuất phát từ tâm chân thành. Khởi tâm động niệm, tâm phải thiện, ý niệm phải thiện, lời nói phải thiện, vậy thì hành động tạo tác của mình chắc chắn phải thiện. Hòa Thượng khẳng định là nếu như vậy thì làm sao lại không thay đổi được vận mệnh. Chắc chắn là sẽ thay đổi được vận mệnh. Không có lý gì mà không thay đổi được./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.

Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến

để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!